

Språkpolicy

Beslutsfattare	Rektor
Ansvarig enhet	Kommunikationsenheten
Beslutsdatum	2024-03-21
Giltighetstid	Aktualitetsgranskas senast 2027
Sammanfattning	En ändamålsenlig språkanvändning vid Göteborgs universitet är av avgörande betydelse för utbildning, forskning, samverkan och verksamhetsstöd. Syftet med denna policy är att klargöra principerna för språkanvändning vid Göteborgs universitet.

Inledning

En ändamålsenlig språkanvändning vid Göteborgs universitet är av avgörande betydelse för utbildning, forskning, samverkan och verksamhetsstöd. Det är därför viktigt att den språkliga medvetenheten är hög hos alla som arbetar vid universitetet.

I Sverige behandlar språklagen språkanvändningen i offentlig verksamhet. Här anges bland annat att svenska är huvudspråk i Sverige. Som statlig myndighet ska Göteborgs universitet följa språklagen, som innehåller bestämmelser om svenska språket, de nationella minoritetsspråken och det svenska teckenspråket. Den nordiska språkkonventionen anger att en medborgare i de nordiska länderna vid behov ska kunna använda sitt eget språk vid kontakt med myndigheter och andra offentliga organ i Norden.

Samtidigt slår Göteborgs universitets vision *Ett universitet för världen* fast universitetets strävan att vara ett internationellt lärosäte. Kommunikation behöver därför ofta ske på andra språk än svenska, framför allt engelska.

Syftet med denna policy är att klargöra principerna för språkanvändning vid Göteborgs universitet.

Övergripande ställningstaganden

Parallellspråkighet

Det officiella kommunikationsspråket vid Göteborgs universitet är svenska men internationalisering innebär att engelska ofta används parallellt. En sådan parallellspråkighet ökar möjligheterna för universitetets medarbetare och studenter att skapa internationella kontakter och samarbeten. Det är samtidigt en förutsättning för att utländska lärare, forskare och studenter ska söka sig till universitetet.

Parallellspråkighet innebär att lärare och forskare vid universitetet bör kunna använda svenska som ett vetenskapligt språk och fortsätta att utveckla det som fackspråk inom ett brett fält av discipliner. Samtidigt bör de ha så goda kunskaper i engelska att de kan ta del av, och även bidra till, det internationella utbildnings- och forskarsamhället.

Flerspråkighet

Göteborgs universitet ska sträva efter språklig mångfald och välkomnar användningen av andra språk utöver svenska och engelska.

Klarspråk

I den kommunikation som universitetet använder, både internt och externt, ska språket enligt språklagen vara vårdat, enkelt och begripligt, så kallat klarspråk.

Språkstöd

Eftersom kunskaper i svenska ofta är en förutsättning för det kollegiala samarbetet ska lärare, forskare och doktorander som inte har goda kunskaper i svenska erbjudas möjlighet att lära sig språket. I vissa fall, till exempel för ledningsuppdrag, kan det ställas krav på goda kunskaper i svenska. För internationaliseringen krävs det ofta goda kunskaper i engelska. Därför ska universitetet sträva efter att erbjuda språkstöd både i svenska och engelska för alla sina medarbetare.

Myndighetsspråk

Dokument

I formella beslutssammanhang är svenska huvudspråk, i enlighet med svensk förvaltningstradition. Eftersom myndighetsspråket enligt språklagen är svenska ska beslutsdokument alltid skrivas på svenska och vid behov översättas till engelska. Detsamma gäller för andra handlingar som universitetet är förvaltningskyldigt att ta fram, som rapporter, utbildningsplaner, kursplaner osv. Kursbeskrivningar för kurser som ges på engelska eller riktar sig till internationella studenter ska finnas på engelska.

Beredande och beslutsfattande möten

Möten ska vara inkluderande och involvera alla deltagare, såväl medarbetare som studenter, på så lika villkor som möjligt. Detta gäller inte minst språkligt, bland annat för att de internationellt rekryterade medarbetarna och studenterna fullt ut ska kunna bidra med sina kunskaper och erfarenheter.

Möten i beredande och beslutande organ ska som huvudregel vara på svenska. Det finns inget hinder att mötesdeltagare uttrycker sig på andra språk så länge som alla förstår vad som sägs. Det är lämpligt att före mötet klargöra vilket eller vilka språk som ska användas så att alla medverkande vet vad som gäller. Den som deltar i berednings- och beslutsorgan bör kunna tillgodogöra sig underlag på svenska. Protokoll från beslutsfattande möten ska alltid skrivas på svenska. I det fall en enskild berörs av ett beslut har denne enligt förvaltningslagen rätt att få det översatt.

Övrigt

Externa webbsidor samt intern information ska i normalfallet finnas på svenska och engelska. Dokument, instruktioner, varningar och informationsskyltar som rör arbetsmiljöfrågor ska i normalfallet finnas på svenska och engelska. Hänvisningsskyltar inom universitetet ska i möjligaste mån finnas på svenska och engelska.

Val av språk kan bli avgörande vid akuta situationer. Det är viktigt att informationen förstås av alla berörda.

Namn på fakulteter, institutioner och motsvarande ska finnas på svenska med engelsk översättning.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Grundnivå

Svenska ska normalt vara det huvudsakliga undervisningsspråket i kurser på grundnivå. Det ska klart framgå när så inte är fallet, till exempel i internationellt inriktade kandidatprogram och fristående kurser på engelska.

För att lägga en grund för användning av engelska på högre nivåer bör kurslitteraturen, åtminstone inom vissa delar, vara på engelska. Inslag av engelska i undervisningen bör förekomma, så att språkförståelsen ökar och stärks.

Avancerad nivå

På avancerad nivå kan engelska användas i större utsträckning än på grundnivå för att uppmuntra rörlighet och attrahera utländska studenter, lärare, forskare och doktorander. Användning av engelska ökar dessutom studenternas möjligheter att bli internationellt uppmärksammade, samt förbättrar de svenska studenternas möjligheter att antas till utbildning på forskarnivå i andra länder.

Under förutsättning att relevant litteratur finns ska kurslitteratur på avancerad nivå i högre grad än på grundnivå vara på engelska. Undervisningen kan genomföras på svenska och engelska.

Självständiga arbeten på avancerad nivå på svenska ska ha en sammanfattning på engelska. Självständiga arbeten på annat språk än svenska ska ha en sammanfattning på svenska.

Andra relevanta språk

Inom vissa utbildningar är andra språk än svenska och engelska aktuella, till exempel i språkutbildningar.

Forskning och forskarutbildning

Utveckling av svenskt fackspråk

Enligt språklagen har universitetet som myndighet "ett särskilt ansvar för att svensk terminologi inom deras olika fackområden finns tillgänglig, används och utvecklas". Universitetet ska därför sträva efter att det inom samtliga vetenskapsområden används korrekt fackspråk på svenska. Svenskt fackspråk ska vårdas och utvecklas för att vetenskap ska kunna kommuniceras till icke-specialister. Dessutom är det viktigt att ge doktoranderna en adekvat svenskspråkig terminologi under utbildningen eftersom många av dem ska verka i en primärt svenskspråkig kontext efter examen.

Samverkan och internationalisering

I högskolornas uppgift ingår att samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och verka för att den kunskap och kompetens som finns vid högskolan kommer samhället till nytta. Göteborgs universitet ska därför sträva efter att förmedla forskning på klar och begriplig svenska, även inom de vetenskapsområden som domineras av engelska. Eftersom universitetet verkar i en internationell miljö ska forskningsresultat också kunna kommuniceras på klar och begriplig engelska, eller annat relevant språk.

Inom forskningen ska universitetet värna svenskan, men samtidigt arbeta för en ökad internationalisering. I många fall innebär det en ökad användning av engelska vid publicering, men internationalisering sker även på andra språk. Valet av språk kan variera beroende på forskartraditioner och andra förutsättningar.

I forskarutbildningen ska doktoranden tillägna sig engelsk terminologi och förståelse, för att kunna verka internationellt. För spridning och tillgängliggörande av forskningsresultat ska avhandlingar minst ha en sammanfattning på svenska och en sammanfattning på engelska.

Lagar och styrdokument

Nedan listas de lagar och interna styrdokument som har en koppling till universitetets språkpolicy.

- Förvaltningslagen (2017:900)
- Högskolelagen (1992:1434)
- Språklagen (2009:600)
- Nordiska språkkonventionen (1987)
- Göteborgs universitets vision 2021–2030 Ett universitet för världen
- Kommunikationspolicy (Dnr GU 2022/1708)